

Előfizetési árak:

Középségre 10.— frt
Felsőre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábon petít
sorokint 5 kr-ával
számítottak.

A szőlők felujtása.

Debreczen, február 26.

A földmivelésügyi miniszter ama nagy beszédében, melyet a napokban költségvetése tárgyalása alkalmából a képviselőházban tartott, behatóbban kiterjeszkedett a szőlők felujtásának kérdésére is, és ezen ránk nézve oly rendkívüli fontosságú ügy kétszeres érdeket nyert, midőn azt irányadó oldalról láttuk megvilágítva és méltatva.

Az országos rekonstrukció haladása a birtokosságra nézve többet jelent már, mint az elpusztult szőlők egyszerű újjáültetése. A szőlőbirtokosok kiválóképen érdekelve vannak abban az irányban is, hogy miként halad a felujtás ügye általában, ország-szerte?

Ugyanezért csak megnyugvással regisztrálhatjuk Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternek azon expozéját, melyet említett beszédében a felujtás művének örvendetes előhaladásáról adott. Az oly nehezen effektuálódott szőlő törvény, melyben az igazságügy és pénzügyminiszteriumnak is közre kellett működnie, végre hatályba lépett s

most már a kölesönök akadálytalanul kiutalványoztatnak, minek az lett a közvetlen következménye, hogy oly helyeken is, hol ezelőtt az elpusztult szőlők kopár területe alig ért valamit, ma már csak 4—5-szörös áron kaphatók.

Érdekes, a mit a miniszter a szőlővessző és ojtványtermelő telepekről mondott. A kormány már kiadta a rendeletet egy 400 holdnyi telep létesítésére nézve. Az állami segélyre reflektáló magánosok és szövetkezetek 300 holdnyi területet jelentettek be, melyet vesszőtermelésre fognak berendezni, ehhez járul az ugyanilyen vállalatok révén már betelepített 200 hold és a paulis-baraczkai 400 holdnyi telep. E területek legalább is 1500 holdra egészülnek ki összeségükben, a honnan 100—120 millió vessző lesz évenként termelhető s így egy-egy évben körülbelül 20,000 hold beültethető. E szerint 19 év leforgása alatt kétszáz ezer hold szőlő rekonstrukciójára már a jövő évben meglesznek a feltételek s ha a vesszőtermelés aránya nem emelkednék is, az elpusztult szőlők teljes rekonstrukciójának ügye így is rövid időn belül biztosítva van.

Óriási eredmény ez, ha egy-

bevetjük azzal a vigasztalan, szomorú helyzettel, melyben elpusztult szőlőkultúránk felujtásának kérdése csak pár évvel ezelőtt is épen a módok és eszközök hiánya miatt volt. Rendszeres és céltudatos, kitartó munkálkodásnak eredménye ez, mely megszámlálhatatlan milliókkal fogja a hazai föld értékét és annak jövedelmezőségét emelni és a rá szorult szegény népnek egész éven át biztos munkát és kenyeret adni.

És hogy ezen nagyszabású akciójában a földmivelésügyi kormány nem egyoldalulag, hanem minden számbavehető tényezőnek mérlegelésével jár el, azt igazolta ama kijelentéseivel, melyeket a borhamisítás meggátlása körül fogantatandó intézkedéseire nézve tett. Maguk a szolid borkereskedők sürgetik immár legjobban a borhamisítás meggátlásának szigorítását, és főként annak czélszerű végrehajtását. Nem czélozhatja ezen törvény a borkereskedelemnek tönkre tételét, mely egyike Magyarország legfontosabb kereskedelmi ágazatainak. Sajnos, ha olyan általános vádak hangozhatnak el büntetle-

TÁRGZA.

Téli rege.

Irta: **Kare m.**

Milyen jó ilyenkor este, idebenn a barátságos, meleg szobában; míg odakinn füttyöl, sivit a szél. Mi jajgat, sir úgy a szélben, mintha elkárhozott lelkek üvölténének?

Borzongva huzódom össze a puha, meleg zsöllyében s a kandalló rácsán pihentetve lábamat, szemeim behunyva, álmodozom...

Hallga! Dübörgő hadsereg száguld a sikon, nyomában szél és vihar. Sűrű pelyhekben hull a hó s a vihártól ragadva, örült forgatagban kavargó a légből. Megálljatok! Nem halljátok-e a zugó viharban siró anyátok jajsavát? Nyomukban vad csorda üvöltöz rémesen; vérese vijjog és vértfagyólalóan kaczag a zugó vihar.

Félre tőlem, iszonyatos képek! Hiszen ide benn béke és boldogság honol.

Jer, ülj ide mellém és mesélj. Mesélj vidám, derült, napsugaras verőfényt, hogy tova tűnjenek lelkemből a rémek. Ládd-e, hogy reszket még a kezem? Es én szemeimet újra behunyva, hallgatom:

Volt, hol nem volt, régen...

*

Messze, messze, vadregényes hegyek közt rejtőző kiesinyke völgy ölén, áll egy magános házikó. Fatörzsekből van össze-

róva s az egyes törzsek között a hézagok zöld mohával vannak betömve s az egész, mint valami lugast, befutotta a vad-szőllő s az örökzöld borostyán és a tetős fülfű és vastag mohréteg nőtte be. Mögötte gondosan mivelt kert terül s a bársonysima pázsitot, a házikónak elején, tarka virágágyak himezik és vadrózsa virit az ajtó előtt.

Leány van itt e háznál; minden jel arra vall és ime: mint valami látomány, mint égi jelenés tűnik fel ő maga is, a levélkoszoruzta kis ház küszöbén. Leány? Nem; ilyen még nem volt földi nő; ez csak tündér, vagy angyal lehet. Nem a napsugarakból szőtt aranypalást, a gyönyörű szőke hajzat, nem az eget tükröző nagy szemek, nem is az őz termet, a parányi ajkak bájos metszése s a hősziű arcz hajnalderengése; — az a tiszta mély-séges tekintet s a benne tükröződő égi szárnyalású tiszta lélek, melyhez a bűnnek még árnyéka se fér, melyhez nem tapad egy porszemnyi salak: az mutatja, hogy angyal ő és templom a ház, a melyben lakik.

Oh te, ki hinni nem tudsz s a ki előtt semmi sem tiszta, szent: ne jöjj ide; messze kerüld el e tájat és át ne lépd e küszöböt! Bűnös kéz ne illesse, vágyó, sovár tekintet ne érje a kedves lak bűbajos tisztaságát és el ne riassa onnan a boldogság és örökös derű mosolygó nemtőit.

Luczia atyjával él e házban, ki évekkel ezelőtt szakadt ide gyermekével valahonnan. Erőtéljes, szép férfi volt, mikor

idejött; de mintha bánat rágódna szívében, olyan szomorú volt tekintete s a járása lassu, vontatott. S az évek multával lassan-lassan derültebb lett a szem; járása, tartása délezegebb; de finom, előkelő szépsége oda lett. Arcza megbarnult, keze megkérgesedett, haja deres és mély redők szántották fel arcját, homlokát. De lelke nyugodt, vidám és boldog derű ragyog fel homlokán, mikor az erdőből hazatérve, mosolyogva jó elébe lánya.

S a rejtett völgy leánya nem ugrik esintalan pajtáskodással atyjának nyakába, nem fojtogatja esőkjáival; — szüzi tartózkodásról és gyermeki tiszteletéről beszél minden vonása, midőn a napégette kérges kézre hajlik, hogy üdvözlő esőkját rálehelje. S az apai kéz gyöngéd szeretettel simogatja meg a leány szőke Cherub fejét és alig érintve, mintha illetni félne, megcsókolja tiszta homlokát.

— Mi hír van itthon, gyermekem?

— Mint rendesen, apám. Egyformán telnek a napok, egyformán hozza meg mindenik az ő apró örömét s a mi kis változás esik, nem érdemli meg, hogy neked beszéljek róla. S az erdőben mi hír, apám? Hallottam, lőttél ma valamit; a hegyek viszhangozzák a durranást.

— Én lőttem volna, gyermekem?

Nem, én nem használtam még ma fegyveremet. De honnan akkor a durranás? folytatja magában.

Gond és aggodás felhője borul a vadásznak imént még oly derült homlokára, és tűnődve nézi a tájat.

nül a magyar parlamentben, mint mikor Rigó képviselő nem kevesebbet kívánt, mint hogy minden borkereskedő által szállított borra, történjék a szállítás akár hordóban, akár palackban, rá kell irni, hogy műbor! Merne ilyent francia képviselő mondani. Franciaországnak, ahol sokkal intenzívebben folyik a borpancsolás, mint nálunk, fölzdudna ellenében a közvélemény! Nálunk azonban divatossá vált a rossz borkereskedőket a tisztességesekkel együttesen elítélni, és így bizalmatlanná lett a közönség az összes magyar borkereskedőkkel szemben, mely nélkül pedig kárba veszett fáradság lesz a szőlőhegyek rekonstrukciója. A földművelésügyi miniszter tehát a kereskedelemügyi kormánylyal egyetértőleg már újból átdolgoztatta a borhamissításról szóló törvény végrehajtási utasítását, egyben kilátásba helyezte, hogy ha ebben a dologban rendeleti uton czélt nem ér, akkor a törvényhozáshoz fog folyamodni. Ezen rendelet helyes és okos kidolgozásától sok függ, és a két miniszteriumnak képezendi nehéz feladatát a termelés érdekeit a tisztességes kereskedelem érdekeivel összhangzásba hozni.

Darányi Ignác miniszter sokoldalú tevékenységének csak ezen egy ága is oly nagy munkakört ölel föl, annyi érdeket véd és oly szembeszökő sikereket mutat, hogy az ország jogosult bizalommal tekinthet további áldásos működése elé.

Politikai hírek.

Minisztertanács.

Minisztertanács volt tegnap délután a kormányelnökségi palotában. A minisztertanács, melyre Jósika Samu báró, ő felsége személye körüli miniszter is Budapestre érkezett, úgy halljuk, számos személyi, különösen pedig bírósági és egyéb kinevezési ügyet intézett el.

A kiegyezés.

A kiegyezési törvényjavaslatok kodifikálásával innen is, túl is foglalkoznak a miniszteriumok. A javaslatokat ugyanis már március végén akarják a parlament elé terjeszteni. Legnehezebb az álláspontja a két kormányának a bankkérdéssel szemben, mert a banktörvény kidolgozása hosszabb időbe kerül s így, bár egyes kérdésekben még most sincsenek a differenciák eloszlata, a beczikkelyezés és a megokolás kidolgozását már is megkezdték, függőben hagyván a még el nem intézett kérdéseket. Hír szerint a banktörvényt előbb fogják a parlamentek tárgyalni s csak azután terjesztik az alapszabályokat a bank rendkívüli közgyűlésén a részvényesek elé.

Külföld.

Ruthén összeesküvés.

Bécsben Vergun Demeter ruthén diákot ma letartóztatták. Vergun egy összeküvés élén állott mely Auszria és Magyarország ruthének által lakott részeinek elszakítását és Oroszországhoz való csatolását tűzte ki czélul maga elé.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 25.

A t. Ház ma harmadszor is megszavazta a tegnapi elfogadott javaslatokat, majd Polónyi Géza védekezett az osztrákok párto-

lásának vádjá ellen. Ezt nyomon követte a honvédelmi tárca költségvetése.

Szerb György előadó ismertette és indokolta a költségvetést, melynek intenciója a honvédséget a legmagasabb niveau tartani, ott, ahol Európa legjelesebb hadseregei állanak. Ennek alapján elfogadásra ajánlotta a költségvetést.

Komjáthy Béla azokat az általános vádakot említette föl, amelyekkel év év után találkozunk, s amelyekkel az ellenzék már közkeletűen igyekszik a honvédség vezetése ellen bizalmatlanságot kelteni. Molnár János multkor lehurrogott megjegyzését hozta szóba az adóról és a gentry pusztulásáról. Szilágyi Dezső azonban rácsengetett s figyelmeztette, hogy beszéljen a tárgyról. A páter engedelmeskedett, s azzal végezte felszólalását, hogy a honvédségnek katonai lelkészeket kért. Benyovszky Sándor gr. a honvédségnek reklamálta az ágyukat és műszaki csapatokat. Major Ferenc közegészségi tekinteteket hangsúlyozott, Thaly Kálmán pedig a protestánsoknak és zsidóknak a vallásos érzelmeit ajánlja a miniszter figyelmébe.

Itt a vitát bezárták.

Fejérváry Géza b. honvédelmi miniszter reflektálván a megjegyzésekre, tagadja, mintha a honvédséget a magyar önálló hadsereg magvával szervezték volna. Ezzel a törvény éppen az ellenkezőt állítja. A bizalmatlanságnak az a kifejezése, amit Bécsben Benyovszky gr. szerint a honvédség iránt hangoztatnak, sehol nyoma sincs.

— Miért nem adnak ágyut? — kérdezték balról.

— Ha adnának, akkor sem lenne több ágyu az országban! — felelte Fejérváry.

— De magyarul vezényelnék! — zugta Thaly.

— Már engedelmet kérek: akár magyarul akár németül dirigálják, az az ágyu mindig csak egy irányban lő! — vágott vissza Fejérváry Géza b. viharos derűtség között.

Molnár páter azért panaszkodik, hogy a

— Csak nem tudhatom meg ismét: — szakítja félbe töprenkedését és leányához fordul, ki edényt és abroszt hoz ki a házból s a lilabokrok által képezett lugasban fölterit.

— Ne felejtse el az almabort. Szükségem van egy kis erősítőre; ma még nagy ut van előttem és sok dolog.

— Azt mondtad, apám, hogy ma elviszel és együtt lessük meg az őzeket, mikor a vizhát inni mennek. És én is veled mehetek?

— Ma nem lehet, leányom. A hegyek közt meredek, zord ösvényeken, szirtetek és hasadékok közt viszen az ut; s a morzsolódó törmelék bizonytalan támaszt nyújtana a te szokatlan lábaidnak. Hidd elő a Borkát este, hogy ne légy egyedül és mondass hátborzongató meséket magadnak a hegyi manókról.

— A mesék télire valók, apám, mikor odaki süvölt a szél, s a kandallóban ropogva világít a lángoló hasáb. Most dal kell, halk, andalító ének; idekinn a csilagsugaras éjszakában.

— Ne énekelj ma; ne maradj ma idekinn. Hívd be magadhoz a cselédet, oltások el a méceset és feküdjetek le jó korán.

Komolyan, sürgetően hangzik a más-kor oly nyájas apai szó és Luezia hallgatva hajtja meg fejét.

— Ugy lesz apám, a mint kívánod. Hiányzott ma a megszokott vidám derű az étkezés mellől s mintha komor, sejtésszerű árnyék lebegett volna fölötte.

Az asztalról leszedve, befelé indult Luezia.

Belépett a szobába.

Puha, selymes fészek, bélelt kis kalit nem lehet oly takaros, oly meghitt, otthonos, mint a magános kis ház belseje.

Szunyogháló tölti ki az ablak között és mellette kétfelől, mélyen le a földig, sárgás vászonra kék mosó fonállal dusan himzett függönyök szegik. A falakat féligmesterségesen faragott deszkázat borítja s a polezon, mely körül fut rajta, ezifra mázas talak, egy-egy öblös korsó és ékesen faragott kulaes. Himzett vászon fut a falakon körös-körül; itt-ott egy faragott oszloptól megszakítva, mely disznek és támasznak is szolgál. Bundával terített nyugágy hívogat a sarokban pihenőre, egyetlen himzett párna rajta és előtte medve bőr; míg odébb a kandalló előtt vaddisznó bőre terpeszkedik.

A mi szék, asztal van benne, mind faragott barna fa; de hiányzik egy: nincs egy falatka tükör sehol.

De tán a benyillóban, ott melyet félig félrehuzott függöny rekeszt el az első szobától, ott tán tükör is található... Nem. A himzett falon feszület; előtte mécs és térdepelő; ez különbözteti a másik szobától. Mégis nemesak ez. A polezon itt könyvek állanak és egy-egy pohárban friss virág s az ágyat egészen beföldi a himzett takaró. Asztal sines itt a közepén, csak az ablak előtt egy kicsiny; — rajta megkezdett munka és imakönyv, s a sarokban egy kis hangszer, — hárfá, gitár-e? — minőt anyáink pengettek hajdanában.

E hangszerért jött most be Luezia, hogy, mint évek óta szokta, hangjával

kisérve énekét álmod varázsoljon atyjának szemére; de apja szavára visszafordul.

— Hadd a gitárt most, gyermekem; nem is pihenek le, sietek az erdőbe vissza és csak későn térek haza este. Ti csak pihenjétek le idején.

Es evvel vállára vette fegyverét és féltett kincsének bucsucsókot intve, távozott.

A küszöbről még egyszer visszafordult.

— Ne menj ma eprészni az erdőbe; ne is távozz el a ház környékéről s ha valami szokatlant látsz vagy hallasz, huzódj be azonnal a házba.

— Igen apám; felelt a lány engedelmesen, de szemébe megütközés és kíváncsiság van kifejezve; ilyeneket még nem mondott neki apja sohasem.

Egyedül maradván, munkához fogna, mint rendesen, de szórakozottan ejti ölébe kezét. Olvasni sincsen most türelme; a kíváncsiság fölzarvarta lelki nyugalmát. Valami szokatlan, itt? És félelmes bizonynyal; miért mondaná különben apja, hogy rejtőzzön el. Félelmetes! Tudná csak, hogy mi az, nem félne tőle és szembe szállna bármivel; de így, valami ismeretlen veszélytől rettegni, melyről nem tudni, honnan, merről érkezik: szárszorta félelmesebb.

Léptek hallatszanak a ház mögül, — de nem a Borka léptei. Atyja tért volna vissza? Nem; az ő járása lassabb, súlyosabb.

(Folyt. köv.)

bakák káromkodnak. Hát ennek a miniszter az oka.

— Ne politizáljanak a papok, hanem neveljék a bakacsemetéket vallásosan. Akkor nem fognak a bakák káromkodni!

Zajos helyeslés zúgott fel az egész Házban, s aztán a Ház megszavazta a tételt.

A részletes tárgyalás során Thaly Kálmán új honvédmeházát kért; Pichler Győző a hadmenteségi díjjal járó birságok ellen szólott, Ezzel az ülés véget ért.

A beteg Ozman.

Debreczen, február 26.

A természet és erkölcsrend kétségtelen a legtűrelmesebb erkölcsbíró az egész világon, de téved, a ki azt hiszi, hogy azok valaha megfélemedtek volna a rajtok ejtett sérelemlől. Soha! A nemezis képében úgy a természet, mint édes testvére az erkölcsrend, mindenkoron megtorolták az ellenök elkövetett sérelmet és bünt.

A történelem bizonyítja, hogy voltak államok a legantokratikusabb és legabsolutisztikusabb kormányformákkal és a nép mégis boldog és megelégedett volt, mert eme önkényes államforma az erkölcsrend alapján nyugodott. Vajjon Nagy Sándor, Nagy Károly, IV-ik Henrik, Nagy Péter, stb. uralkodók nem boldogították-e népeket?

Viszont voltak államok a legnagyobb alkotmánynyal és a népek mégis felette boldogtalanok voltak, mert hiányzott az erkölcsrend.

Angolország nem egy zsarnoka magával a parlamenttel szavaztatta meg a legnagyobb jogbitorlást. Hazánk mennyit szenvedett a jogsértő királyoktól; noha a a legszebb alkotmányos törvényekkel rendelkezett.

Az idő, a civilizáció, a korszellem azonban megtanította a dinasztiákat arra a sark-igazságra, hogy a nemzetek boldogsága az ő boldogságuk, hogy ők is csak akkor hajthatják nyugalomra, édes, csendes álmra fejüket, ha a nemzet nyugodtan, háborítlanul élvezheti kezök munkájának gyümölcsét. A nép mindenkor megadta királyának, a mi a királyé, de annak fejében joggal követelte azt, adassék meg a népnek is az, a mi a népé. Európa dinasztiái megértették ezt. Törökország azonban érintetlen maradt a 19. század korszellemétől. De még ennél is rosszabbat tett: nem maradt meg töröknek sem.

Mint Mohamed koporsója lebeg ég és föld között. Nem vette fel a nyugat civilizációjának köntösét, de nem tartotta meg a kaftánt sem. Az alkorán az ő bűbajos, naiv és a muzulman kedélyére annyira ható prófétai mondások megszűntek reagálni, az ozmanlik az európai állambolcsélet előtt pedig bedugta mindkét fület. Megszűnt lenni a halált megvető fatalista Mohamed, de meg nem szerezte az európai stratégikus és politikai államférfiu ismeretét és készségét.

A Seik-ul-Islam hiába bontja ki a próféta szent zöld zászlóját, hiába olvassa az Alkorán ama gyújtó, fanatizáló hatással bíró mondatát:

„Ha veszélyben van az Alkorán, ha a gyaurok fenyegetik a félholdat, úgy bontsd ki az én zászlómat, ragadj fegyvert és harcolj alatta Allah és az ő pró-

fétáiért és Allah megáldja karodat és kardodat és győzni fogsz, mert Allah ekkor stb. stb.“

Mondom hiába olvassák már azt! A török már nem fatalista, de nem is hős.

Indolentia, furfang, fondorkodás, a keleti semmitemvés, a serail és haremi élet megfosztotta minden energiától. Olyan ő, mint a nagyhős, mint az agoniában levő Hercules, a ki nem tud sem nem élni, sem nem meghalni. Az Omárok, a Tamerlánok, a Rusztemek, a félelmet nem ismerő janicsárok ott nyugszanak mind-mind a próféta ígerte bülbüls ligetekben feketeszemű hurik társaságában; még a szellemök sem kísértet már. A mi hős, a mi okos, a mi hűséges államférfi volt még, azt megejtette az ármány, a fondorkodás.

Ez a serail, az arany kapu, a diván uralkodásnak a consequentiája.

Ámde minekünk magyaroknak érdekében fekszik, hogy a Török állam, ha roskatag mivoltában is, a maga statusquojában megmaradjon.

Isten mentsen bennünket, hogy valamelyes anektálásban, vagy okkupálásban részünk legyen. Elég volt Bosznia és Hercegovina. Egy poliglott államnak, amilyen hazánk, nem tanácsos, hogy a poliglottságát még növesse. Reméljük tehát, hogy a két állam — Magyarország és a Lajtántul minden befolyását latba fogja vetni, hogy Törökország roskatagságában, betegségében bár, de mégis egyelőre megmaradjon. Elvégre is, annak a kis Görögországnak könnyen koppinthatnak a körmére.

Kathy Zsigmond.

Harcz Krétában.

Kaneából jelentik: A konzulok és tengernagyok ma tanácskoztak és elhatározták, hogy a sudai öblöt és az Akrotiri, Haleppa és Kanea közötti völgyet a hatalmak oltalma alá helyezik. A tengernagyok aláírták az okkupációra vonatkozó kiáltványt, melyet holnap szétosztanak. Az európai lobogókat csak a sudai öblében tüzték ki.

Arra, hogy a lobogókat több ponton is kitűzzék, eddig nem volt alkalom. Mivel a keresztények Selinoban megengedték, hogy az ott körülzárt mohamedánok nejeikkel és gyermekeikkel szabadon elvonulhassanak, olasz és orosz hajók indulnak oda, hogy a török menekülőket fölvegyék.

Politikai körökben köztudomásúvá lett, hogy a görög királyi család részéről az utóbbi órákban igen nagy tevékenységet fejtettek ki a krétai ügyben. Különösen élénk táviratváltás folyt Koppenhága és London közt. Valószínűnek látszik, hogy György király koppenhágai kerülő uton közölte az angol kabinettel azokat a feltételeket, amelyek mellett a krétai kérdésben engedhetne álláspontjából a nélkül, hogy ségélyt vallana és hogy most már az angol kormány feladata leez a hatalmak közt való közvetítés.

Enacovici román képviselő, a kinek nagy birtokai vannak Besszarábiában, visszaérkezvén a besszarábiai Kisjenő (Kisinen) városából, a képviselőházban jelentette a miniszterelnöknek, hogy a Pruth mentén oly nagy katonai erő van koncentrálván, a milyen még 1877-ben, az orosz-román-török háboru kiütésekor sem volt. A katonai erő nagyobb része lovas-ságból áll és pedig kubáni és doni kozákok, valamint kaukázusi cserkeszekből.

E haderők mindannyian a Pruthtól egyenlő — 4—5 kilométer — távolságra vannak elhelyezve és éjjel elektromos világítás mellett tartanak hadgyakorlatokat.

Enacovici azt is jelentette még, hogy saját birtokán, Ripü község határában egy egész ezred kubáni kozák lovasság útott táborot Orlov herceg tábornok vezetésével.

Es ugyancsak tegnap a kormány arról értesült, hogy Dobrudzsában ismét feltűntek az orosz misszionáriusok és a bolgárokkal együtt kezdik izgatni a tatár és lipován népségeket a román állam ellen. E hírek vétele után azonnal összeült a minisztertanács, a melynek eredményéről a következőket jelenthetem:

A kormány holnap vagy holnap után törvény javaslatot nyújt be, mely szerint Dobrudzsának külön autonómiát biztosít és katonai kormányzás alá helyezi.

Bessarabiába a kormány még tegnap este két bizalmas és speciális emberét küldötte, hogy megbízható értesülést szerezhessen az oroszok hadi készülődéseiről.

Tegnap délután az összes Bukarestben lévő tábornokok és az ügynevezett honvéd komité nagy haditanácsot tartott a király elnöklése alatt.

A román hadsereg felszerelése oly kitünő, hogy 48 óra lefolyása alatt 150.000 katonát összpontosíthat az ország bármely részén. És e tekintetben megtették az összes intézkedéseket, az arzenálban pedig felváltva éjjel-nappal 1200 munkás folyton dolgozik.

Berendey román hadügyminiszter a képviselőházban válaszolt arra a kérdésre, melyet az ellenzéki sajtótól terjesztett hírlélek folytán hozzá intéztek, hogy a hadsereg felszerelése és a lőszerkesz állapota rossz állapotban lennének. A hadügyminiszter kijelentette, hogy a négy román hadtest teljesen fel van szerelve, az erődítések a legjobb karban vannak és hogy a védelem rövid idő múlva szervezve lesz. Aurelian miniszterelnök hozzátette, hogy konflagráció veszélye nem forog fenn és hogy Románia az összes hatalmakkal a legjobb viszonyban van.

A városháza építéséhez.

Debreczen, február 26.

Egyik helybeli lap tegnap megvezérezikkezzi Stahl Géza főmérnök javaslatát, azt az ösmert javaslatot, amely a Havranek és Adriányi-féle tervekhez való visszatérést tartja legmegfelelőbb módnak a városháza építés égető kérdése megoldásánál.

Csak hogy az igazság nem úgy szokott felfegyverkezni, ahogy a cikkirő kirohant a főmérnök javaslata, nemesak a javaslata, hanem a személye ellen is. Izetlenkedéssel és gorombáskodással, ha olyan vaskos is az, még az igazság se győz s a legjobb ügy is könnyen vesztes lehet az eszmék és nézetek harcában.

Hát azzal akarja kapacitálni a Debreczen vezérezikkirőja Debreczen higgadtan gondolkozó polgárait, hogy a főmérnököt — igazán érdemtelenül és méltatlanul — kiviczcelni próbálja. Ez szerencsétlenül választott taktika a városháza felett folytatott küzdelemben. Mert hiszen mindenki tudja, milyen ellenséges indulattal tárgyalta a Debreczen tisztán pártszempontból a Stahl Géza kineveztetését.

Igy könnyen utat tör a közönségben az a felfogás, hogy talán nem is azért ellenzik olyan mértékűtlen heveskedéssel a Debreczen cikkirőja a Havranek és Adriányi-féle terveket, mert azok csakugyan nem jók, vagy mert bolondul drágák, — hanem mert Stahl Géza azoknak a proktoruk, Stahl Gézát pedig a főispán nevezte ki, a ki meg az átkos kormány

16-16 képviselője lévén Debreczenben: ergó a *Debreczennek*, mint pártlapnak becsületbeli kötelessége így is ütni a kormány-pártot. Avagy abban áll az ellenzéki lapok létjogosultsága és minden ellenzéki újság-író életének legfőbb végcélja, hogy mindennap felfaljon egy-egy kormánypárti embert?

A *Debreczen* egyetlen komolynak látszó érvelést hoz fel az ő álláspontja mellett. De hát az is szétmálik, mihelyt rövid emlékező tehetségét kisegítjük a kátyuból, melybe saját elfogultsága vitte bele. A *Kisérlet* írója belügyminiszterileg jóvá hagyott közgyűlési határozatra hivatkozik, a mely azt mondja, hogy a városháza építésére félrerakott összeg mint új városháza építési alap gyümölcsöttevve kezelendő mindaddig, míg megfelelő összegre ki nem nővi magát.

Eltekintve attól, hogy ez a határozat magyarázható úgyis, a hogy Debreczennek tetszik, úgy is, a hogy a főmérnök a maga javaslatát reá rakta, — a városi közgyűlésnek éppen úgy joga ezt megváltoztatni és a 266000 frt. felett szabadon rendelkezni, mint a hogy joga volt autonómiájánál fogva a Debreczen nyári harszi riadói között az építkezés ügyét levenni a napirendről.

A mi véleményünk e kérdésben és a főmérnök javaslatára nézve a következő:

Mi sem tartjuk szerencsésnek a Havranek és Adriányi-féle tervek felmásztását, legalább a nélkül, hogy alternatív tervek és költségvetések szembeállításával és mérlegelésével tiszta képet ne lássunk magunk előtt.

Nem vitathatjuk el a közönség egy része előtt annyira népszerűtlen tervek előnyeit, és szakértő bírálók által is elismert jóságát, amely mellett, — amint erre a főmérnök is hivatkozik, — maga a kereskedelemügyi miniszter is bizonyítványt állított ki.

De most, mikor a kérdés úgy össze van kuszálva s a kedélyek sok felé nyugtalanok és az emberek egy részéből nem lehet kiverni a bizalmatlanságot: sokkal helyesebbnek és tapintatosabbnak tartjuk, ha a megoldás minél több módját elbírálgathatjuk vázlat-rajzok és számítások alapján, mielőtt végleg határoznánk.

A mérnöki hivatal most már megszorodott munkaerőben és elvárhatjuk tőle, hogy alternatív terveket dolgozzék ki egyszerűbb és költségesebb átalakításra és egészen ujonnan való építésre nézve.

Sőt annak sem mondanánk ellen, ha új építés esetén nyilvános pályázatot hirdetne a város tervek készítésére, illő pályadíjak kitűzése mellett.

Csak ilyen eljárás mellett győzhet a jobb.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Göthön“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattárfelvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Famunkatartás. Kézügyesítő egyesület A főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a félék megjelenhetnek minden szerdán.

DEBRECZENI ELLENŐR.

1897. márczius 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési ára:

Márczius hóra	1 frt	— kr.
" 1 től április 30-ig	1	67
" " május 31-ig	2	50
" " június 30-ig	3	50
" " decz. 31-ig	8	50

Kérjük azon t. cz. előfizetőinket, kiknek előfizetése február hó végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, lakásváltoztatás esetében pedig úgy helybéli, mint vidéki előfizetőinket kérjük, hogy előbbi címüket velünk közölni sziveskedjenek, nehogy a lap küldése főnnakapást szenvedjen.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Február 26. —

— Száraz. — Enyhe. —

Szigeti Szöllőssy János.

Szöllőssy János elhunyt hajdúvármegyei tiszti főügyész halála fölött mindinkább impozáns módon nyilatkozik meg a közrészvét. A vármegye közönsége és tisztikara, a melyet a gyászoló családon kívül legközelebről érint a katasztrófa, jár elől a részvét nyilvánításában. A megyei tisztikar a következő részvétlevelet intézte özv. Szöllőssy Jánosnéhoz.

Nagyságos Asszonyunk!

A veszteség feletti fájdalom és bánat annál nagyobb és leverőbb, mennél kedvesebb és drágább élet kimúlásának érzéséből fakad az.

Mi, a megboldogultnak tisztársai ilyen bánatos érzéssel vettük feledhetetlen férjének, szeretett tisztársunknak, legjobb barátunknak oly hamar és oly váratlanul történt lesújtó halálát.

Mi, kiket a csapás ha nem is oly közvetlen közlebről mint Nagyságodat, de szintén mélyen és leverőleg érint, igaz részvétünkkel osztozunk azon megmérhetetlen fájdalomban, melyet Nagyságod most, mint szerető hitves, mint a megboldogult egyetlen kis fiának, az ő büszkeségének oly váratlanul özvegységre jutott édesanyja az elhunyt gyászravatalánál érez.

Szolgáljon némi vigaszul, ha ugyan ilyenről lehet szó, azon általános közrészvét, amely mindenkinél szívében, aki csak a megboldogultat ismerte, megnyilatkozik s azon tudat, hogy a nagy fájdalom, mely most Nagyságodnak szívet dölja s mely családjára fölé nehezedik, ami közös fájdalomunk is, akik feledhetetlen barátunkban, tisztársunkban a legigazabb, a legjobb emberek egyikét veszítettük.

Fogadjon Nagyságod szívünk melegéből származó e részvétnyilatkozatunkat s a megboldogult ravatalára szánt e szerény koszorunkat kegyesen s vigasztalóddjék és erősödjék meg velünk együtt azon hitben,

hogy az új életben, mely örök lett, vele újból találkozunk.

Debreczen, 1897 évi február hó 25-én.

Tisztársaink nevében és megbízásából: Rásó Gyula kir. tanácsos, alispán, Weszprémy Zoltán főjegyző,

Szöllőssy János temetése ma délután 3 órákor ment végbe óriási részvét mellett. Már délután fél három órákor megkezdődött a megyeháza nagytermében a temetésre érkezett küldöttségek gyűlékezése. Ott voltak a vármegyei tisztviselők teljes számban, a megyei főszolgabírák és szolgabírák, a városok küldöttségei, az összes vármegyei községek előljáróságai, a kik együttesen vonultak a halottas házhoz.

A halottas háznál a koszorúk halma igazolta a részvétet, amelyet a derék férfi elhunyt város és megyeszerte keltett. Ott láttuk a vármegye díszes babérkoszoruját fehér szalagján a felirattal: Erdemes volt főügyészenek Hajdúvármegye közönsége; ott láttuk a tisztikar fehérszalagos koszoruját a felirattal: Szeretett tisztársának — Hajdúvármegye tisztikara, ott láttuk a hajdúvármegyei városok és községek, valamint az elhunyt főügyész számos tisztelője kegyeletének díszesnél díszesebb koszoruit.

A halottas háznál a főiskolai kántus énekelt a kistemplomban pedig K. Tóth Kálmán, a kiváló debreczeni ev. ref. lelkész tartott rövid, de emelkedett szellemű és megható gyászbeszédet, amely után a menet megindult a Kossuth-utcai sírkert felé.

A temetésen a küldöttségeken kívül megjelent Debreczen város tisztikarának, a királyi törvényszéknek, a többi hatóságoknak, testületeknek, intézeteknek és egyesületeknek számos tagja és óriási számú résztvevő közönség.

Szöllőssy János elhunytáról a mai nap folyamán a következő két gyászjelentést vettük:

Mély fájdalommal tudatjuk szeretett tisztársunknak, Hajdúvármegye tiszti főügyésze szigeti Szöllőssy János urnak f. február hó 24-ik napján este 10 órákor, 48 éves korában, köztisztviselői működésének 8-ik évében történt elhunytát. Felejtethetetlen tisztársunknak, barátunknak földi részei, a családi gyászjelentés szerint folyó február hó 26-án d. u. 3 órákor fognak az örök nyugalomnak átadatni. Debreczen, 1897. február 25. Hajdúvármegye tisztikara.

A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet mély fájdalommal tudatja az Intézet szeretett elnökének szigeti Szöllőssy János Hajdúvármegye tiszti főügyésznek f. é. február 24-én bekövetkezett gyászos elhunytát. Béke poraira! Az igazgatóság.

— Az utcák új elnevezése és a házszámozás. Rég vajudó kérdés ez, melynek megoldását évek óta sürgeteti a közönség és a közvélemény. Különféle javaslatok készültek e tárgyban, amelyek kisebb-nagyobb bizottságok szűrő rostáján keresztül is estek. Csak még az van hátra, hogy a tanács a közgyűlés elé hozza. Mint értesültünk, ez is meg lesz rövid idő múlva, úgy, hogy a márcziusi közgyűlés foglalkozhatik vele. Különben közelebb a tanács új tagja, Oláh Károly tanácsnok is adott be javaslatot e tárgyban, az utcák új elnevezését és a házszámozást sürgetvén, miután az ő tárczája körében, katonai és illetőségi ügyek elintézése közben rövid idő alatt bő alkalma nyílott neki meggyőződni különösen a régi házszámozás tarthatatlanságáról.

— Az ezredéves kiállítás diplomái. Az ezredéves kiállítás igazgatósága maradandó művészi emlékekkel kedveskedik azoknak, a kik bármely téren hozzájárultak a nagy nemzeti vállalkozás sikeréhez. A kiállítóknak és egyáltalán mindazoknak,

a kiket a juri kitüntetésre méltatott igazi művészeti diplomákat fog adni. — Nem kevesebb, mint hétféle diploma készül. Az első, a melyet azok kapnak, akik a millennáris érmet nyerték, Vágó Pál festőművész alkotása. Rajta van a történelmi csoport látképe. A főalak azonban a Génusz, akikhez amorettek nyújtják Magyarországot ezimerét. A Génusz fölött dicsfény látszik ezzel a főrással: „Patrona Hungariae ura pro nobis.” A második diploma, mely a kiállítási éremmel szintén Vágó Pálnak az alkotása. A palmaágat tartó Génuszhoz a művészet, irodalom, tudomány, műipar, kereskedelem és földművelés allegorikus alakjai járulnak. A háttérbe látszik az új országház és környéke. A közreműködőknek járó harmadik oklevelet Beniczur Béla tervezte ezen is az ipar, kereskedelem és művészet allegorikus csoportozatai láthatók. Ezenkívül készül száz diszoklevél heliogravur-nyomásban és száz diploma a történelmi csoport kiállítói számára. Ezek antik jellegűek is pergamentre vannak nyomva. Ezeket az okleveleket Rauscher Lajos műegyetemi tanár rajzolta. Az elismerő oklevelek tervét Dörre Tivadar és az időleges kiállítások diplomáit Böhm János készítette. A diszokleveleket rajzolt Morelli Gusztáv, az iparművészeti iskola tanára metszette fába s ezek alapján most készülnek a remek kivitelű nyomások. A pompás diplomákat a jövő hónapban kapják meg a kiállítók.

— **A Nagyerdő rendezése.** A városi tanács hétfői ülésében új szabályzatot állapított meg a nagyerdei fürdő, nyári lakok, park és kertészet kezelésére nézve. Az alapot ezen új intézkedéshez az 1892-ben hozott azon határozat képezi, hogy a fürdő és nyári lakok házi kezelés alatt állanak. A tanács a fürdő, nyári lakok, park és kertészet rendezését egy felügyelő bizottságra ruházta, melynek elnöke Ronesik Lajos tanácsnok, tagjai Abraham László t. főügyész, Szabó József főszámvevő, Stahl Géza főmérnök és Török Gábor erdőmester. Feladata e bizottságnak, hogy minden a rendezésre vonatkozó fontosabb kérdést javaslat alakjában a tanács elé terjeszsen. — A kezelésnél a főfelügyeletet Ronesik Lajos gyakorolja. Az épületekre felelősség mellett Török Gábor ügyel fel; ugyanő ellenőrzi a kertészeti személyzet működését, míg a fürdőszemélyzet működése a Ronesik Lajos ellenőrzése alatt áll. A park és a kertészet felett való közvetlen felügyelet és rendelkezés az erdőmestert illeti, de fontosabb kérdésekben köteles kikérni a tanács határozatát. A fürdőjegyek kezelésére, eladására és a fürdő személyzet fizetésére vonatkozó 1892-diki határozat érvényben marad, a 7. pont kivételével, a mely akként módosult, hogy a fürdő szám-lak nem a főszámvevő, hanem a felügyelő tanácsnok által terjesztetnek a tanács elé. A fürdőnél előforduló kiadások a Ronesik Lajos részére, a park és kertészet kiadásai pedig a Török Gábor részére utólagos elszámolás kötelezettsége mellett nyitandó hitelekkel fedezendők. Humánus s egyuttal a városra nézve pénzügyi szempontból előnyös intézkedése az új szabályzatnak az, hogy a városi szolga és cseléd személyzet fürdésére a főkapitány láttamozásával tisztí főorvosi bizonyítvány alapján a főszámvevő ingyen jegyeket adhat. A nyaraló közönséget érdekli az a tanács-határozat, hogy a **nyári lakok bére adására** és bérletdíjára vonatkozó 1892-diki határozatnak csak a bérletárakról szóló része tartatik fenn. A **bérbeadással Ronesik Lajos tanácsnok**, a bérleti szerződés megkötésével pedig Abraham László t. főügyész van megbízva. Ha a megállapított bérösszeg valamely lakrészért meg nem adatnék, ez a felügyelő bizottság által a tanács utólagos jóváhagyása mellett kevesebbet is kiadható.

A bérösszeg fele a beköltözéskor, másik fele aug. 1-jén esedékes. A nyári lakok bérlői kötelesek magokat a házirendnek alávetni.

— **Pénztárvizsgálat.** Tegnap a főiskolai pénztárat vizsgálta meg az egyházkerület pénztárvizsgáló bizottsága. A bizottság, mely gróf Dégenfeld József főgondnok elnöke alatt Kovács Sándor, Lengyel Imre, Márk Endre és dr. Medve Zoltán tagokból állott, a pénztárat rendben találta.

— **Parallel osztályok a ref. főgimnáziumban.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerület őszi közgyűlése foglalkozott a kollegiumi főgimnázium osztályainak tulzsufolt-ságával, mely illuzoriussá teszi a tanítás sikerét. A kerület egyelőre nem látott más segélyforrást, mint Debreczen város százados áldozatkészségét. Ide fordult tehát a városhoz, azt kérvén, hogy az első és az ötödik gimnáziumi osztályok mellett felállítandó párhuzamos osztályok költségeit vállalja magára. A tanács a kérvényt véleményezés végett kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak.

— **Mikor lesz a vásár?** A debreczeni idei Szt. György napi vásár idejének — miután e vásár napjai a husvétünnepkel estek össze — megváltoztatása iránt Debreczen város hatósága a kormánytól kérelmezett. Minthogy e kérelemhez a kamara is hozzájárult, azt a kereskedelemügyi m. kir. miniszter engedélyezte s erről mai napon a kamarát rendeletben értesítette. — Ugy a helybeli és vidéki, mint általában a vásároló közönség érdekében, ezennel közhirre tesszük tehát, hogy a debreczeni idei Szt.-György napi országos vásár, mely f. é. április 12—20-ik napjára volt megállapítva, kivételösen f. **április hó 5—13 napján lesz megtartva.**

— **A honvédpóttartalékosok behívása.** A magyar királyi honvédség állományába tartozó honvédpóttartalékosokat az 1890. évi V. t.-czikk értelmében nyolcz hétre okvetlenül be kell hívni. A múlt év végén tizenhét-ezer kiképzetlen honvédpóttartalékos maradt, kiket a honvédelmi miniszter turnus szerint fog beidézteni. Az első turnus nyolcz heti kiképzése a jövő hónap 6-án kezdődik.

— **Fogyasztási adó a közbághidon.** A városi tanács a közbághid igazgatóját utasította, hogy oly esetekben midőn a közfogyasztásra levágott borjuk életkorára nézve a fogyasztási adóhivatal a fogyasztási díj illetőleg kifogást emel, a mezőrendőrkapitányság, mint első fokú állategészségügyi hatóság van hivatva és kötelezve a felmerült kérdés elbírálására. Mire nézve a főkapitányság, a mezőrendőrkapitányságot már utasította is. Erről a közönséget mi is jónak láttuk értesíteni.

— **A polgári kör közgyűlése.** A polgári kör választmánya holnap este ülést tart. Másnap, vasárnap délután 3 órakor pedig a kör évi rendes közgyűlését tartja.

— **Sorozás előtt.** A sorozási meghívók naponta, a délutáni órákban átvehetők a katonai ügyosztálynál (Hungária épület, második emelet.)

— **Az adóisztek fizetési mozgalma.** A képviselőház tagjait a választókerületekben levő adóhivatalok személyzete felkérte a hathatós támogatására ama memorandum-joknak, melyet **előléptetési és javadalmazási viszonyaik javítási** tárgyában a pénzügyminiszter elé terjesztettek s a melyben egyebek közt azt kérik, hogy a IX-dik díjosztályba sorozott pénztárnokok és

ellenőrök külön rangsorozatba osztassanak; hogy a X-dik osztályba jelenleg az ellenőrök közé sorozott segédek onnan kiválasztassanak; hogy a véglegesített adaóhivatali tisztek egyrésze a X-ik díjosztályba soroztassék; a többi pedig egyenlően osztassék föl a XI-ik díjosztály három fizetési fokozatában; hogy a lakások pénzek városok szerinti osztályozása a viszonyoknak megfelelően rendeztessék; hogy az adaóhivatali főtisztek részére hat, a tisztek részére négyheti szabadságidő szabályrendeletileg biztosittassék stb. A fölkért képviselők közül többen érintkeztek már ez ügyben a pénzügyminiszterrel s azt a fölvilágosítást nyerték tőle, hogy a memorandumban foglaltak **egy része** már meg van valósítva, egy része pedig a miniszter nézete szerint **nem teljesíthető.** Ez ügyben a pénzügyminiszter, mint halljuk, részletesebben is nyilatkozni fog a pénzügyi tárca-költségvetés tárgyalásának rendjén.

— **Megint a kilencedik gyógyszerár.** Léway György okleveles gyógyszerész zilahi lakos a belügyminiszterhez folyamodott, hogy a debreczeni kilencedik gyógyszerár felállításának jogát neki adományozza. Kérvényét, a belügyminiszter szabályszerű tárgyalás végett ma leküldötte a városi tanácshoz.

— **Nyomdászok dalestélye.** A debreczeni nyomdászok önképző-köre márczius 6-án, a Vilmos-féle vendéglő összes helyiségeiben ujonnan szervezett dalegylete közreműködésével s érdekes műsorral kedélyes dalestélyt rendez. A nem rég alakult daloskör ekkor mutatkozik be először a nyilvánosság előtt.

— **Üres állás.** A debreczeni belső állatorvosi állásra, amely 500 frt fizetéssel és 150 frt lakbérrel javadalmaz, márczius 25-iki lejáratával kiírták a pályázatot. A kérvények dr. Medve Zoltán főispáni titkárnál nyujtandók be.

— **Hernyózás és szerb-tövis irtás.** A mezőrendőri törvény szerint köteles minden tulajdonos a fák rügyének kifakadása előtt egy a belsőségen, mint külsőségeken, szőlőkben, gyümölcsösökben, majorokban, diszkertekben lévő fáit, bokrait, a kártékony hernyóktól, hernyófészkektől, lepketojásoktól megtisztíttatni, az összegyűjtött hernyókat, hernyófészkeket, lepketojásokat elégetni. E törvény rendelkezéseiből kifolyólag a mezőrendőr kapitányság ezuton is figyelmezteti az érdekelteket hogy a kártékony rovarok pusztítása iránt az intézkedésnek most van helye. A ki ezt elhanyagolja tudvalevőleg bíróság alá esik. A szerb-tövisket minden birtokos birtoka egész területén önmaga köteles kiirtatni. Ugyanők kötelesek a birtokaik mentén eső utvonalakot is a szerb-tövistől tisztán tartani. Minélfogva a mezőrendőrség erre felhívja a birtokosok figyelmét.

— **Védekezés a pestis ellen.** A belügyminiszter körrendeletben hívta fel az összes törvényhatóságok figyelmét a pestis ellen szükséges óvintézkedések megtétele végett. Különösen a Kelet-Indiából jövő utasokkal szemben követendő eljárásra nézve uyujt utasításokat.

— **Az újságírás netovábbja.** Izgalmas, zavaros időkben, a mikor minden pillanat újabb szenzációhoz hozhat, megessék, hogy **„lap zárta után”** is érkezik néhány távirat, melyek kedvéért más, már kiszedett dolgokat dobnak ki a lapból. Ott a **„Legujabb”** rovat, a melyet épp az ilyen szenzációk számára talált ki az újságírás technikája. A mit azonban a **„Temesvári Zeitung”** produkált, az még amerikai újságokon is tultesz. Ez a vidéki lap társunk ugyanis tegnap, mint írja — már a **„lap megjelenése után”** értesült egy öngyilkossági esetről és a hirt mégis ott olvashatjuk e lap számában A legnagyobb gyorsaság problémája megvan oldva.

— **A pinczerek közgyűlése.** A debreczeni pinczerek betegsegélyző pénztára

március 5-én, pénteken éjjel 2 óraker tartja meg a Frohner vendéglő külön termében negyedik évi rendes közgyűlést, melyre a tagokat ezton is meghívja az igazgatóság.

— **Goromba kofa.** Azokat az öblös szájakat és mérges nyelveket, melyekkel a piaczon végig vonuló gyümölcs, zöldség, pircsi és egyéb sorról ijesztik el némely kofák az aszfalton járókelőket és vevőiket, igazán jól esik néha-néha a rendőrség által megzabolázva látni. Mészáros Istvánné, Erdei Sárát a pércsi-sorról vette elő gorombáskodásáért ma a II. kerületi kapitányság. Hiába volt intés, fenyegetés, nem használt, járt a nyelve a piac kellő közepén, mint a szélkelep. Pénzbírságot sóztak a nyakába, mit megfizetve, motyogva távozott.

— **Lopott bőrök.** Kranz Mór vendégutcai lakos, bőrkereskedő ügynököt tegnap reggel 6 óraker egy Gál János nevű napszámos felkereste s felszólította, hogy menjen el Szabó János napszámos 3416. sz. alatti lakására, a hol bőröket vásárolhat. Kranz el is ment, Szabóval beszéltek is a 4 drb. lóbőr megvásárlásáról, de csakhamar rájött, hogy már azok egyszer el voltak adva, mert a farkak hiányzottak róluk, sőt Link Lípót bőrkereskedő betűi is rájuk volt sütve. Elment tehát a bőrkereskedőnek kórház téri 1865. sz. a. lakására s elmondta neki az esetet. Link és Krauz aztán felkerekedtek s együtt kivonultak a Stark faraktárába, a hol Linknek a bőrszáritója van s látták, hogy a fabódé oldalából 3 deszkát az éjben kifesztettek s 4 drb. bőrt elloptak. Jelentést tettek, mire a rendőrség Gált és Szabót kézrekerítette. A napszámosok azt vallották, hogy tőlük két ismeretlen ember szállást kért s a magukkal hozott bőröket 1 frt jutalom fejében velük akarták eladatni. A két ismeretlen ugyan seholsincs eddig, de a lopásügy a két napszámossal együtt a kir. ügyészséghez került.

— **Találtatott.** Somos Árpád kiseselédje Ollári Róza ma a Halpiaczon egy vas taligát talált, amelyet a malmokban és kereskedésekben használnak. A taliga egy szekérről esett le, mely vágatva rohant el. A taliga a II. ker. rendőrségnél van letéve.

— **Rövid hírek.** Pozsonyban Vasárnap délelőtt Sivák Vilmos 64 éves szücsmester a Dunába ülte magát. Tettének okát nem tudják. **Dombóvár**ott két fiugyermek, az óvodából hazamenet, egy vaskereskedő boltja elé kitett szeckavágógéppel játszadozott, miközben a gép az egyik fiu kezét teljesen levágta. **Sepsi-Szent-Györgyön** Simon Éva fiatal eselédleány a mult szombaton szíven lötte magát. **Szatmárról** megszökött Perl Manó ügynök, miután többrendbeli okirat hamisítást követett el. A hatóság körözteti. **A felső-dernai** aszfaltgyárban Szodorai Lajos munkás egy forró aszfalttal telt üstbe esett s borzasztó kínok között meghalt. **Szegeden** a rendőrség egy 10—13 éves gyermekből álló tolvajbandát; a fiatal gonosztevők már régebben, rendszeresen üzték a lopást. **Zámoly** községben tegnapelőtt este Siska János ittas állapotban beleesett a kutba és megfnt. **Gömör-Panyiton** egy idő óta, gyújtogatás következtében, napról-napra tüzesetek vannak. A hatóság eredménytelenül nyomozza a tettet. **Ulozán** Répászky Gyula leányának odavolta vőlegénye, miután menyasszonyát meglapta, megszökött. A rendőrség Kassán fogta el a tolvaj vőlegényt.

Színház.

A sevillai borbély.

Ujházi Ede kiváló művészünk másodsor a sevillai borbély Bartholó szerepében lépett fel, amely szerep egyik legkiválóbb alakítása a művésznek. Telt

ház közönsége tapsolta Ujházi valódi művészetét.

Az est sikerében nagy része van Benedek Gyulának, aki teljes sikerrel játszotta a czimszerepet

Molnár Rózsi rokonszenves Rozina, Vidor ügyes Almaviva volt.

A keret kifogástalanul viselte magát.

Egyesülve a halálban.

— A szoboszlai szerelmi dráma. —

H.-Szoboszló, február 25.

A tegnapelőtti szerelmi dráma hősnőjét a ma délutáni órákban temették el a halottas kamrából, óriási részvét mellett. Mindössze 16 éves volt a boldogtalan és szomorú sorsa valósággal izgatottságba hozta a nagyközséget. Ezrével tödult az egész nap folyamán a közönség megnézni még egyszer a szépséges Császi Juliánnát, hogy aztán egy marok félddel, mit a deszka alkotmányra ráhint, kifejezze sajnálatát s elmondhassa:

Isten veled!

A temetési szertartást a szoboszlaiak aranyászu papja Zsigmond Sándor esperes végezte, a ki mélyen megindította gyönyörű gyászbeszédével a temetésen megjelent óriási közönséget, melynek nagy része asszony népség volt. A fél Szoboszló ott vott, de T. Szabó Lajos, Császy Juliánna hites férje ő nem kísérte a koporsót, nem jött el a szomorú temetésre.

Nem maradt szem szárazon, mikor így szólott a pap:

Ma három hete, hogy a fejedet menyasszonyi koszoru ékesítette s ma koporsódon gyászszemfedél.

Mig a harangok zugása hirdette egy fiatal menyecske földi részeinek takarítását, a város egy távoli részében eszméletlen állapotban, élethalál között lebegve fekszik a dráma másik hőse, ifj. Nánási Sándor. Ő már nem hallja a harangszót, csutogva szól:

— Édes Juliskám várj, megyek már én is! Sietek! . . . Látod? . . . Mindjárt ott leszek! . . .

Orvosi tudomány, szülei szeretet mind nem ér már semmit. Talán néhány nap, talán néhány óra, vagy csak néhány percz s aztán ő is megy romlatlan lelkével utána.

Édes atyja nem ellenezte fiának házasságát, csak arra kérte, váron még egy pár évet, hadd erősödjék ő is. A leány szülei azonban kérlelhetetlenek maradtak, hozzá adták az első kérőhöz, ifj. T. Szabó Lajoshoz. Maga a fiatal menyecske egy helybeli orvoshoz többször elment s előadta baját s tanácsot kért, miként szabadulhatna meg férjétől. A kit nem állhat. Az orvos csillapította s mérséklőleg akart ráhatni, de ugy látszik nem sikerült.

A fiatal Nánási atyjához írott sorai-ban többek között 100 frtot hagyományozott a város szegényeinek, 400 frtot pedig az ev. ref. egyháznak urasztalateritőre. A gimnáziumma fejlesztendő polgári iskolára is hagyott 200 frtot s végül felkéri atyját ezen alapítványok kifizetése után a nagyobb részt az ő tulajdonát képező tekintélyes vagyona nézve, hogy mig atyja él, viselje gondját, azután pedig adja az ev. ref. egyháznak és iskoláknak, mint azt már tegnap is említettük.

A véletlen csodálatos találkozására, hogy T. Szabó Lajosnak a boldogtalan férjnek egy, szintén alig háromhetes menyecske testvérje, a ki Szovátra ment férjhez Bothos Lajos gazdálkodóhoz, férjétől való idegenkedése folytán öngyilkossági szándékból éjnek idején kutba ugrott, honnan csak a reggeli órákban félig megfagyva huzták ki. Élet halál között lebeg. Ugyancsak egy másik testvérét a napokban súlyos testi sértés miatt hosszabb ideig tartó börtönre itélték.

Ennyi, a mit még pótlólag a szoboszlai drámáról jelenthetünk.

Irodalom - Művészet.

* „Ilyen még nem volt“. Ez a régi szó, a mely meghazudtolja Rabbi Akiba ösmertes mondását, hogy „Semmi sem új a nap alatt“, ismét beigazoltatott. Egyszersmind bebizonyosodott, hogy hazánkban sok téren ép oly jeleset tudunk alkotni, mint Nyugat-Európa. Ki hitte volna például, hogy egy ép oly szép illusztrált folyóiratot adhatnak ki Budapesten, mint Londonban, Párisban, Berlinben és Stuttgartban. Pedig mégis olyan az „Ezeréves Magyarország“ czimű családi folyóirat, amelyet Budapesten (V. Váci-körut 78.) a jól ismert Laurencie Gyula igazgató ad ki. A kétheti folyóirat technikai kivitele a magyar nyomdászat és rajzművészet valóságos diadala. Ily imponáns, fényes külsőt — tulás nélkül állíthatjuk — egyetlen más európai lap sem mutathat föl. Az egészen eredeti és új képek, — az első füzetben számszerint 25 van — minden műbarát örömet képezhetik, a háromnyelvű szöveg nemzet tendenciája minden hazafit örömmel tölthet el. A három nyelvű szöveg előnyeit nem kell külön kiemelni, mert hiszen nyilvánvalók. A mi az egyes képeket és cikkeket illeti, azt mondhatjuk, hogy aki sokat közöl, mindenkinek ad valamit. Fontos cikket találunk benne Gelléri Mórtól, amelynek czime „Magyarország az 1900-ik évi párisi kiállításán“, érdekes csevegést a bécsi magyarokról (Gross Károlytól), „Magyarország és a külföld“, (Kácsér Lipóttól) „A magyar tudományos akademiáról (Heinrich Gusztáv egyetemi tanártól). — Az illusztrációk közül egyet sem emelünk ki, mert ez nehéz feladat. Csak azt jegyezzük meg, hogy az olvasó kellemeseu lesz meglepetve. Dícséretet érdemel még a pompás, színes jutalom-melléklet id. Vastag Györgytől, amely maga megéri a füzet nevetségesen olesó árát. Ennyi előny mellett az egyes szám ára 40 kr., az előfizetés negyedévre 1 frt 80 kr., amely 6 számot tartalmaz. Ha ezt a nagyszerű folyóiratot megnézzük, önkéntelenül e közlemény czime jut eszünkbe, hogy „Ilyen még nem volt.“

GSARNOK.

Álmok álmodója.

Irta: Roboz Andor.

(Folytatás)

Forró juniusi napnak alkonyatán, a kertnek lugasában ült Csiszér Laura. Kivitte a hintaszéket és ringva előre-hátra hallgatta a esendet, bogár zümmögését, a szellő lebbenését. A szürkület lágyan suhant be lelkébe és rejtlemesen terjesztte ki benne fátyolát. Ráborult a szép asszonynak minden érzésére, végig omlott minden óhajátán, vágyán, ugy hogy bizonytalanul és alaktalanul gomolyogtak egymásba. Csiszér Laura kutatta, kereste őket, mint a gyermek, ki az összefolyó, majd szétomló felhőtörlekben határozott alakokra akar ismerni. Hasztalanul! Ha már-már kidomborodtanak, szétmosta azokat újra szellőnek fuvalma, szétkergette szunyog zümmögése.

Erezni ott érezte lelkének legtávolibb rejtekeiben a határozottat, de ugy színléle önmaga előtt, mintha nem tudna róla semmit, hanem csak ezentul akarná felfedezni. Kereste tovább, tovább.

A látkör pedig mind szűkebbre, szűkebbre huzódott körüle és alaktalan homály tolakodott eleje, mögéje. Es a mint egy pillanatra felnyitotta szemeit, ugy rémlett előtte, hogy az az érzés, mit keresett, az előtte görnyedő füstszürke sötétség méhéből sötétszürke szemként, komoran, fenyegetően mered rája.

Szinte ijedten nézett vele farkasszem és finom teste megremegett a hintaszéken, mintha hirtelen hűvös harmat hullt volna mindenfelől. És ekkor hullámzani kezdett a homály. Világosabb korlát mozgott benne előre és a mikor Csizsér Laura meghallá a fehér ruhácska suhogását, halkán suttoگا :

— Ibolyka.

— Én vagyok kis anyám.

— És a gyermek odaröppent az ő ölébe mint kicsiny pille a lilium ringó kelyhébe.

A mint Laura megérezte a gyermek habszerű testének melegét, hevesebben kezdett dobogni a szíve és megszédlült. Bent a lelkében valami nagy történt. Forrt, kavargott a sok sejtelen és egyszerre összetörömrült. kidomborodott élesen. Azután tört kifelé és Laura érezte, hogy hanggá jegecedik és borzongás futott végig rajta, a mint gyermeke aranyhajára nyomván ajkait, lázasan, örületes hévvel suttoگا : Szeretlek . . .

A szó megrészegítette, izgatta, míg a gyermek hajló derekát erősen átölelte, nem tudott betelni a saját szava zengésével :

— Édes, édes . . . szeretlek . . .

És Kelemen Laurának úgy rémlett, mintha ez a szó ezer és ezer darabra röp-pent volna szét, mint az ég felé röpitett szüreti tüzesillag és mintha a lugas minden leveléről mint aranyos, ragyogó gölyöcska csillogott volna fejére.

— A gyermek titkos borzalomtól megkapatva, félősen simult az édes anyjához, ki végtelen szeretettel suttoگا : Ibolyka.

De aztán elszomorodott, mert tudta, hogy az a mélységes érzés, mely hangjában reszketett, nem az illette, a kinek nevé-t kimondotta. A bizonytalanság szét-foszott immáron lelkében, mint a köd. A határozott, a bizonyos pedig mint éles tör-furódott a helyére.

Ibolyka két kezével átkulesolta kis mamája selymes nyakát, kicsiny keble izgatottan pihegett, de lassan, lassan elcsendesült és a mint a szék lógott előre-hátra, szemei lezáródtak és álmodott . . .

Nem érezte, hogy aranyhaján nehéz meleg könyek permeteznek végig és hogy nagy, nehéz fájdalom hullámozgatja a keblet, melyen kicsiny fejcskéje lágyan édesden nyugodott . . .

A csillagok fénye már keresztül szűrődött a lugas sűrű lombfedelén, de a szék még egyre ringott és a két fehér alak álmodott hosszan, csendesen.

Csizsér Tamás erőteljes hangja hal-latszott a kert elejéről. Laura hirtelen ki-nyitotta szemeit és a mint e sötét lomb-sátoron átszűrődő csillagsugarak arczára hulltanak, úgy tetszett neki, hogy fekete halotti lepel borul rája, melyen komor viaszgyertyafény remeg keresztül sápad-tan, szomoruan,

(Folyt köv.)

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részv.-társaság” közlése. 1897. február hó 26-án.

Allamadósság :

Magyar aranyjádék 4%	122.—	122.50
„ vasuti beruházásiköt. 4 1/2%	122.50	123.50
„ koronajádék 4%	98.75	99.25
„ regále vált. köt. 4 1/2%	100.50	101.50
Osztrák aranyjádék 4%	122.50	123.—
Egységes államkötvény 4 1/10%	101.—	101.50
Tisza-szegedi 4% -os nyer.-sorsj.	138.50	139.50

Részvények :

Magyar hitelbank részvény	397.—	397.50
Osztrák hitelbank részvény	362.60	362.75
Magyaripar- és keresk. bank. r.	99.—	100.—

Sorsjegyek :

Magyarjelzálogbank 4% -os sorsj.	120.50	122.—
„ 3-os	103.50	104.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3% -os	116.—	117.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	11.—	11.50
Osztrák	—	20.50
Olasz	—	12.25
Bazilika sorsjegy	—	7.50
Jó-sziv	—	3.90

Pénznomok :

Cs. és kir. arany	—	5.65	5.73
20 markás arany	—	11.75	11.79
20 frankos arany	—	9.52	9.55
1 Sovereigns	—	11.75	12.03
Debr. I-só tkptr. 4 1/2% -os zl.	—	99.—	99.50

Budapesti gabona-tőzsde.

Buzát ma mérsékelten kínáltak, a kereslet korlátolt volt. — Elkelt csendes irányzat mellett 15.000 mm. változatlan áron.

Egyéb gabonaneműekben gyenge volt a forgalom, változatlan árák mellett.

Eladatott :

Buza. Tiszav. : 300 mm. 80.3 kg.	8.45
frt. 100 mm. 80.5 kg. 8.30	100 mm.
79. kg. 8.31 frton mind három hónapra.	
Zab : 6.30.	

Határidő-üzlet.

Az irányzat szilárd volt s jó forgalom mellett az árák is emelkedtek.

Hivatalos felmondások nem történtek.

Hivatalos zárófolyamok. Déli 1 órákor az árfolyamjegyző-bizottság a következő hivatalos zárófolyamokat állapította meg :

Buza szept.—októberre 1897	7.34—35
„ márcz.—ápr.-ra 1897	7.82—83
„ május—júniusra 1897	7.79—80
Rozs	1897 6.50—52

Tengeri máj.—jun.-ra 1897	3.82—84
Zab márcz.—ápr.-ra 1897	6.—02
Repeze aug.—szept. 1897	10.90—11.—

Zárlat 4 óra 30 perczkor :

Buza	frt
„ őszre 1897	7.33—7.34
„ tavaszra 1897	7.81—7.82
„ máj.-júniusra 1897	7.78—7.80
Rozs 1897	6.51—6.52
Zab 1897	3.83—3.84
Tengeri máj.—jun.-ra 1897	6.00—6.01
Repeze 1897	10.90—10.95

Debreczeni városi színház.

Folyószám 154. 36-ik Bérletszünet.

Szombaton, 1897. február hó 27-én :

Ujházy Ede ur 4-ik felléptével :

Constantin abbe.

Vigjáték 3 felvonásban.

Vasárnap 1897. február 28-án két előadás. Délután 3 órákor gyermek- és népelőadás leszállított helyárrakkal :

A vigéczek.

Énekes behózat 3 felv.

Este 7 órákor bérletszünetben rendes helyárrakkal, Ujházy Ede ur bucsu felléptével :

A Rantzauk.

Szinmű 4 felv., irták : Eckman és Chatriau.

Kiadó és laptulajdonos :

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő : Ifj. Gily Ede.

Gazdák és kereskedők figyelmébe!

A magyar kir. földművelési miniszteriumnak legújabb rendelete értelmében kereskedésekben csakis **megvizsgált** és **teljesen megbízható** minőségű gazdasági magvak kerülhetnek forgalomba ; hogy ezen miniszteri rendeletnek teljesen megfeleljek, valamint tisztelt vevőimet minden tekintetben megnyugtathassam, a következőket van szerencsém tudatni :

Répmagvaimat teljesen megbízható északnémetországi termelőtől szereznén be, azok **csiraképessége** és **fajazonossága** tekintetében felelősséget vállalok.

Luczerna- és lóheremag- készletemet pedig az állami magvizsgáló állomás vezetősége által megvizsgáltattam s azok **arankamenteseknek** találtattak. Ezeket előrebocsátva ajánlok **eredeti északnémetországi sárga kerek Oberndorfi és sárga buczok óriás**

Répmagot,

továbbá legfinomabb magyar és francia

Luczernamagot,

legszebb nagyszemű

Lóheremagot,

ugyszinte legjobb minőségű

Fümagvakat

legjutányosabb árában.

Nagyobb megrendeléseknek minden irányban való gyors és pontos eszközölhetése céljából fent elősorolt, valamint más egyéb gazdasági magvakból **Budapestben** is állandó raktárt tartok s szíves tudakozódásra a legelőnyösebb ajánlattal készséggel szolgálok.

A mint üzletem fennállása óta mindig sulyt fektettem arra, hogy tisztelt vevőimet szolid kiszolgálással teljesen kielégítek, ugyezentul is törekszem a bizalmat kiérdemelni s kérem, hogy szíves megbízásaival megtisztelni sziveskedjék.

Teljes tisztelettel

Csanak József.

